

Sygnatura akt XVIII C 1441/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, dnia 3 marca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XVIII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Magdalena Ławrynowicz

Protokolant: st.sekr.sąd. Maria Kaczmarek

po rozpoznaniu w dniu 3 marca 2017 r. w Poznaniu na rozprawie

sprawy z powództwa

(...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą we W.

przeciwko

A. S. i D. S.

o zapłatę

oddala powództwo

/-/ SSO Magdalena Ławrynowicz

Sygnatura akt XVIII C 1441/16

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym 12 kwietnia 2016 r. do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie powód (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą we W. domagał się zasądzenia solidarnie od pozwanych A. S. i D. S. 464.770,17 zł, w tym: 426.457,92 zł z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego od 6 kwietnia 2016 r. do dnia zapłaty, 29.209,45 zł z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, 4.670,43 zł z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz 4.423,37 zł. Powód domagał się także zasądzenie solidarnie od pozwanych kosztów sądowych w wysokości 5.810,00 zł.

W uzasadnieniu pozwu wskazał, że powyższych kwot domaga się w związku z zawartą z pozwanymi 20 marca 2007 r. umową kredytu nr (...). Pozwani zobowiązali się spłacać zobowiązanie w comiesięcznych ratach. W związku z opóźnieniami w zapłacie i powstaniu po stronie pozwanych zadłużenia, strony umowy zawarły 26 lutego 2015 r. ugode nr H/07/03696/CC, w której ustaliły warunki spłaty zobowiązania. Z uwagi na niedochowanie postanowień ugody, powód, w dniu 8 października 2015 r. wypowiedział ugode, w związku z czym całe zobowiązanie stało się natychmiast wymagalne. Pozwani do chwili obecnej nie wywiązali się ze zobowiązania.

Dodatkowo powód wyjaśnił, że na kwotę dochodzonego roszczenia złożyły się: 426.457,92 zł tytułem kapitału, zaznaczając, że kwota została wyliczona na dzień sporządzenia pozwu z uwzględnieniem wszystkich wpłat, które zostały zaksięgowane przed tą datą; 29.209,45 zł- tytułem odsetek karnych naliczanych za opóźnienie w spłacie rat wyliczonych na 5 kwietnia 2016 r., co zdaniem powoda uzasadniało naliczanie dalszych odsetek karnych w wysokości 4-krotności stopy kredytu lombardowego od 6 kwietnia 2016 r.; 4.607,43 zł tytułem odsetek umownych, pozostających do spłaty na dzień sporządzenia pozwu oraz 4.432,37 zł tytułem kosztów monitu, upomnień oraz ubezpieczeń wynikających z Tabeli Opłat w Prowizji, stanowiącej integralną część umowy. Powód wniósł także o zasądzenie

dalszych odsetek karnych w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w stosunku rocznym, argumentując, że prawo naliczania tych odsetek strony zastrzegły w łączącej je ugodzie.

Nakazem zapłaty z 25 maja 2016 r., wydanym według przepisów o elektronicznym postępowaniu upominawczym, w sprawie o sygn. akt VI Nc-e 592793/16, Sąd Rejonowy Lublin- Zachód w Lublinie orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

Każdy z pozwanych wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty, zaskarżając go w całości. A. S. i D. S. domagali się : 1) oddalenia powództwa w całości, 2) zasądzenia od powoda na rzecz każdego z nich zwrotu kosztów sądowych, w tym ewentualnie kosztów zastępstwa procesowego, 3) zobowiązania powoda do złożenia do akt oryginałów umowy z 20 marca 2007 r., nr (...) oraz ugody z 6 lutego 2015 r. nr (...), 4) dopuszczenia dowodu z opinii biegłego z dziedziny rachunkowości na okoliczność obliczenia wysokości jakichkolwiek należności powoda, a to w związku z wpłatami dokonаныmi przez pozwanych od 2007 r., błędnie księgowanych przez powoda, 5) uwzględnienia zarzutu przedawnienia roszczenia powoda z uwagi na upływ w sprawie 2-letniego oraz 3-letniego okresu przedawnienia.

W uzasadnieniu sprzeciwu każdy z powodów, poza wspomnianymi zarzutami niewykazania wysokości roszczenia oraz zarzutu przedawnienia, podniósł zarzut nieistnienia zobowiązania lub wierzytelności powoda z jakiegokolwiek tytułu.

W związku z wniesionym sprzeciwami od nakazu zapłaty, Sąd Rejonowy Lublin- Zachód w Lublinie przekazał sprawę do dalszego prowadzenia Sądowi Okręgowemu w Poznaniu.

Zarządzeniem z dnia 4 października 2016 r. tut. Sąd wezwał pełnomocnika powoda B. N. do wykazania umocowania do zastępowania powoda w niniejszym postępowaniu - w terminie dwutygodniowym od doręczenia wezwania pod rygorem umorzenia postępowania oraz zwrócił się do Sądu Rejonowego Lublin- Zachód w Lublinie o nadesłanie akt sprawy Nc-e 592793/16.

Ww. Sąd Rejonowy przesłał Sądowi Okręgowemu pomocniczy zbiór dokumentów prowadzonych dla sprawy. Wśród dokumentów znajdowały się tylko oryginały sprzeciwów pozwanych od nakazu zapłaty.

Pismem z dnia 27 października 2016 r. powód załączył oryginał pełnomocnictwa, o który został wezwany.

Zarządzeniem z dnia 3 listopada 2016 r. Przewodniczący polecił doręczenie odpisów sprzeciwów od nakazu zapłaty powodowi oraz wezwał do wniesienia w terminie 14 dni pisma przygotowawczego celem ustosunkowania się do zarzutów i wniosków zgłoszonych w sprzeciwach pozwanych od nakazu zapłaty, w szczególności do zarzutu przedawnienia oraz powołania w związku z tym wszelkich twierdzeń, zarzutów i wniosków dowodowych – pod rygorem ich pominięcia w terminie późniejszym i zwrotu pisma w razie jego złożenia po terminie, zgodnie z przepisami art. 207 § 6 i 7 k.p.c.

Powód odebrał wezwanie 16 listopada 2016 r. i nie udzielił na nie odpowiedzi.

Zarządzeniem z 7 grudnia 2016 r. Przewodniczący wyznaczył termin rozprawy na 3 marca 2017 r., zawiadamiając o nim pełnomocnika powoda i wzywając pozwanych.

Do terminu rozprawy powód nie zajął stanowiska co do sprzeciwów złożonych przez pozwanych oraz nie załączył oryginałów dokumentów, w oparciu o które dochodził roszczenia.

Strony nie stawiły się na terminie rozprawy 3 marca 2017 r.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Powód wywodził swoje roszczenie z umowy kredytu bankowego zawartej z pozwanymi 20 marca 2007 r., zmodyfikowanej następnie ugodą z 6 lutego 2015 r.

Zgodnie z przepisami art. 69 ust. 1 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (t.j.- Dz. U. z 2017 r., poz. 85) przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Według ust. 2 tego artykułu umowa kredytu powinna być zawarta na piśmie i określać w szczególności:

- 1) strony umowy;
- 2) kwotę i walutę kredytu;
- 3) cel, na który kredyt został udzielony;
- 4) zasady i termin spłaty kredytu;
- 4a) w przypadku umowy o kredyt denominowany lub indeksowany do waluty innej niż waluta polska, szczegółowe zasady określania sposobów i terminów ustalania kursu wymiany walut, na podstawie którego w szczególności wyliczana jest kwota kredytu, jego transz i rat kapitałowo-odsetkowych oraz zasad przeliczania na walutę wypłaty albo spłaty kredytu;
- 5) wysokość oprocentowania kredytu i warunki jego zmiany;
- 6) sposób zabezpieczenia spłaty kredytu;
- 7) zakres uprawnień banku związanych z kontrolą wykorzystania i spłaty kredytu;
- 8) terminy i sposób postawienia do dyspozycji kredytobiorcy środków pieniężnych;
- 9) wysokość prowizji, jeżeli umowa ją przewiduje;
- 10) warunki dokonywania zmian i rozwiązania umowy.

Zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Procesowym odpowiednikiem tej regulacji jest z kolei art. 232 k.p.c., zgodnie z którym strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Sąd może dopuścić dowód niewskazany przez stronę.

W świetle powyższych regulacji, wobec zarzutów podniesionych w sprzeciwach od nakazu zapłaty, obowiązkiem powoda było wykazanie istnienia pomiędzy nim a pozwanymi stosunku zobowiązaniowego wynikającego z umowy kredytowej oraz jego treści, w tym wysokości udzielonego zobowiązania, wysokości rat, terminarzu spłat, konsekwencji niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania. Ponadto, wobec twierdzeń, że pozwani nie spłacili całego kredytu obowiązkiem powoda, poza określeniem kwot składowych dochodzonego roszczenia było wskazanie sposobu jego wyliczenia.

Powód zainicjował postępowanie w niniejszej sprawie według przepisów o elektronicznym postępowaniu upominawczym. Art. 505³² §1 k.p.c. stanowi, że w pozwie powód powinien wskazać dowody na poparcie swoich

twierdzeń; dowodów nie dołącza się do pozwu. W doktrynie wskazuje się, że wskazanie dowodów w pozwie w elektronicznym postępowaniu upominawczym nie ma znaczenia dla oceny podstaw wydania nakazu zapłaty, gdyż kognicja sądu w tym postępowaniu, podobnie jak w zwykłym postępowaniu upominawczym, w ogóle nie obejmuje badania jakichkolwiek dowodów. Wskazanie dowodów, podobnie zresztą jako samo powołanie twierdzeń faktycznych, już w pozwie może mieć natomiast znaczenie w postępowaniu, które się będzie ewentualnie toczyć po przekazaniu sprawy sądowi właściwości ogólnej w wypadkach wskazanych w art. 505³³, 505³⁴ lub 505³⁶ k.p.c. ze względu na działanie mechanizmów koncentracyjnych (T. Ereciński, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom III. Postępowanie rozpoznawcze, wyd. V, Lex).

Zgodnie z art. 505³⁶ k.p.c. w razie prawidłowego wniesienia sprzeciwu nakaz zapłaty traci moc w całości, a sąd przekazuje sprawę do sądu według właściwości ogólnej. W każdym wypadku, wobec rezygnacji przez ustawodawcę z instytucji uzupełniania pozwu przed sądem, któremu sprawa została przekazana powód, który złożył pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym, podlega w dalszym toku postępowania konsekwencjom wynikającym z art. 207 § 6 k.p.c. Z tego powodu istotne jest, aby już w pozwie powołał twierdzenia faktyczne i dowody na ich poparcie, które mógł być i powinien był powołać – według reguł wynikających z ciężaru wspierania postępowania (art. 6 § 2 k.p.c.) – w chwili składania pozwu. (T. Ereciński, op. cit).

W niniejszej sprawie powód powołał w pozwie umowę, z której wywodził swoje roszczenie oraz modyfikującą ją ugodę zawartą z pozwanymi. (...) Bank SA wskazał także, co składało się na kwotę dochodzonego roszczenia. Nie przedstawił natomiast zasad wyliczenia dochodzonej kwoty.

W związku z przekazaniem sprawy przed sąd właściwości ogólnej, ale przede wszystkim z uwagi na zarzuty pozwanych zawarte w sprzeciwach od nakazu zapłaty oraz żądanie przedstawienia przez pozwanych dokumentów, z których wynikać miał łączący strony stosunek zobowiązaniowy należało oczekiwać od powoda, że nie tylko przedłoży do akt oryginały umowy kredytowej z 20 marca 2007 r. i ugody z 6 lutego 2015 r., ale także odniesienie się do zarzutów nieistnienia zobowiązania i przedawnienia roszczenia. Aktywności dowodowej powoda należało oczekiwać tym bardziej, że wspomniane dowody z dokumentów nie znajdowały się w nadesłanych przez Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie aktach pomocniczych i w związku z tym Sąd udzielił pełnomocnikowi powoda terminu na zajęcie stanowiska w sprawie, odniesienia się do zarzutów podniesionych przez pozwanych i powołania wniosków dowodowych.

W określonym przez Sąd terminie powód nie przedstawił żadnych dowodów. W związku z tym, stosownie do powołanych przepisów art. 6 k.c. i 232 k.p.c. należało uznać, że nie wykazał ani istnienia swojego roszczenia ani jego wysokości, skoro nie przedstawił dowodów świadczących o łączącym strony stosunku prawnym i nie przedstawił sposobu wyliczenia należności. Okoliczność ta skutkowałą oddaleniem powództwa w całości.

Na odmienną ocenę zasadności powództwa nie wpływał fakt, że zarzuty pozwanych były wewnętrznie sprzeczne. Podnosili oni jednocześnie zarzut nieistnienia roszczenia i jego przedawnienia. Ten ostatni, wespół z twierdzeniami o tym, że dokonywali wpłat na poczet zobowiązania, a także wnioskiem dowodowym o powołanie dowodu z opinii biegłego z zakresu księgowości i rachunkowości na okoliczność obliczenia wysokości należności powoda, wskazywały na istnienie stosunku obligacyjnego między stronami. Okoliczność ta sama w sobie nie wpływała jednak na ocenę powództwa, ponieważ brak dowodów z dokumentów w postaci umowy kredytowej i ugody łączącej strony uniemożliwiły ustalenie treści stosunku zobowiązaniowego łączącego strony, w tym wysokości zobowiązania, zasad jego spłaty, zasad regulowania należności oraz wysokości ewentualnego zadłużenia pozwanych. Powód nie wykazał także sposobu wyliczenia dochodzonej kwoty. Ciężar wykazania tej okoliczności także na nim spoczywał, ponieważ obowiązkiem powoda było nie tylko wykazanie obowiązku zapłaty, ale także wysokości żądania.

Wobec wspomnianych uchybień dowodowych ze strony powoda Sąd pominął wniosek pozwanych o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z dziedziny księgowości i rachunkowości uznając, że wszystkie sporne okoliczności zostały już dostatecznie wyjaśnione (art. 217 § 3 k.p.c.).

Sąd wskazuje także, że opisany brak inicjatywy dowodowej powoda uniemożliwił Sądowi poczynienie ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie, które stanowią element konieczny uzasadnienia, stosownie do przepisów art. 328 § 2 k.p.c. W okolicznościach niniejszej sprawy żaden fakt istotny dla jej rozstrzygnięcia nie mógł jednak ustalony nawet w oparciu o domniemania faktyczne lub prawne.

Mając na uwadze powyższe, w oparciu o powołane przepisy prawa, Sąd oddalił powództwo.

SSO Magdalena Ławrynowicz